

Till Ålands landskapsregering

Justitieministeriet har den 20 april 2017 publicerat en begäran om utlå-
tande (OM 15/41/2016) om betänkandet Övervakning av underrättelse-
verksamheten (Betänkanden och utlåtanden 18/2017, justitieministeriet) i
tjänsten Utlåtande.fi. Själva betänkandet är på finska, men innehåller ett
presentationsblad (s. 6), ett sammandrag (s. 14–16) och lagförslaget (s.
81–84) på svenska.

Betänkandet utarbetades av en arbetsgrupp som justitieministeriet tillsat-
te den 17 oktober 2016 för att under styrning av en parlamentarisk över-
vakningsgrupp bereda den lagstiftning som behövs för ordnandet av över-
vakningen av de civila och militära myndigheternas underrättelseverksam-
het. Det är meningen att övervakningssystemet ska bestå av både parla-
mentarisk övervakning och en myndighet som svarar för laglighetskontrol-
len. Arbetsgruppens förslag ska ha formen av en regeringsproposition. Riksdagens
generalsekreterare tillsatte den 23 december 2016 en intern
arbetsgrupp vid riksdagens kansli för beredning av lagstiftningen om parla-
mentarisk övervakning av underrättelseverksamheten. Justitieministeriet
ändrade den 9 februari 2017 sitt eget beslut om tillsättande så att arbets-
gruppens uppgift begränsades till beredning av lagstiftningen om lagli-
ghetskontroll av underrättelseverksamheten. När arbetet för arbetsgrup-
pen vid riksdagens kansli är klart, samordnas förslagen på ett ändamålsen-
ligt sätt.

Arbetsgruppen föreslår att en lag stiftas om övervakning av underrättelse-
verksamheten. Laglighetskontrollen av underrättelseverksamheten ska
skötas av en ny myndighet, underrättelseombudsmannen. Underrättelse-
ombudsmannen ska finnas i anslutning till dataombudsmannens byrå och
vara självständig och oberoende i sin verksamhet. Ombudsmannens upp-
gift är att övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinhämt-
ningsmetoder och tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rät-
tigheterna i underrättelseverksamheten. Underrättelseombudsmannen
ska ha en stark ställning och effektiva befogenheter vid laglighetskontrol-
len. I lagen sörjs dessutom för tryggandet av individens rättsliga ställning
vid laglighetskontrollen av underrättelseverksamheten.

Utlåtandena ska lämnas in före den 22 juni 2017. Efter remissbehandlingen bereds regeringspropositionen om övervakning av underrättelseverksamheten även på svenska.

Betänkandet finns på adressen

http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1491995789102/Files/OMML_18_2017_Tiedustelun_valvonta.pdf.

Begäran om utlåtande finns på adressen

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=9ecd7682-c661-476a-86d2-716f3e61e5d1&respondentId=00000000-0000-0000-0000-000000000000&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f>.

Närmare information om ärendet ges av specialsakkunnig Anu Mutanen vid justitieministeriet (tfn 02951 50311 och e-post anu.mutanen@om.fi).

Överdirektör, avdelningschef



Sami Manninen

Specialsakkunnig



Anu Mutanen